

# Forsikring og reindrift

Professor em. Hans Jacob Bull

# Siktemål med forelesningen

- Gi en oversikt over de viktigste forsikringene som kan være av betydning for folk i reindriften
- Oversikten er til dels basert på innspill og materiale mottatt fra arrangørene

# To hovedtyper av forsikringer

- Personforsikringer
  - Livsforsikringer
  - Ulykkesforsikringer
  - Sykeforsikringer
- Skadeforsikringer
  - Tingsforsikringer
  - Driftsforsikringer
  - Ansvarsforsikringer

# De tre nivåene 1

- Forsikringsavtalen
  - Mellom selskapet og en forsikringstaker
  - Avtalen kan gi andre enn forsikringstaker rettigheter
  - Avtalen bekreftes i et forsikringsbevis
- Forsikringsvilkårene
  - Hvert selskap sine vilkår
    - MEN: Stor reell likhet mellom ulike selskaper
  - Generelle vilkår: Gjelder for alle typer av forsikringer
  - Spesielle vilkår: Gjelder for hver enkelt type forsikring

# De tre nivåene 2

- Forsikringsavtaleloven
  - Del A: Skadeforsikring
  - Del B: Personforsikring
  - Loven angir ikke hva forsikringen dekker
  - Loven inneholder bl.a. regler om:
    - Opplysningsplikt ved inngåelse av forsikringsavtalen
    - Sikkerhetsforskrifter
    - Fremkallelse av forsikringstilfellet
    - Melding om forsikringstilfellet
  - Loven er tvingende til fordel for forsikringstaker

# Livsforsikring

- Ulike typer av livsforsikring
  - Risikoforsikringer
  - Kombinerte forsikringer (risiko + oppsparing)
- Livsforsikring dekker mot:
  - Død i forsikringsperioden
  - Alder (bare kombinerte forsikringer)
  - Ervervsuførhet
- Forsikringstaker bestemmer selv økonomisk omfang av forsikringen
  - Fullt mulig å ha flere parallelle forsikringer
- Hvem får erstatningen ved død?
  - Forsikringstaker kan bestemme: Begunstigelse
  - Hvis ikke bestemt, egen arvetavle i loven

# Ulykkesforsikring

- Ulykkesforsikring dekker først og fremst mot varig invaliditet som skyldes ulykke
  - Vidt ulykkesbegrep: «plutselig ytre begivenhet»
  - Medisinsk invaliditet, ikke ervervsmessig invaliditet
  - Forsikringssum kan i prinsippet settes fritt; ikke krav om økonomisk tap
- Er reindrift et yrke med forhøyet risiko?
  - Gjelder «yrker i land- og skogbruksnæring»
  - Hvis ja, gjelder forsikringen bare i fritiden
  - Annet kan avtales, men i så fall høyere premie

# Sykeforsikring

- Det praktiske her: Kritisk sykdom
- Hva som utgjør kritisk sykdom er definert i vilkårene
- Kritisk sykdom kan – avhengig av avtalen - gi rett til:
  - Økonomisk førstehjelp (avtalt engangsbetaling)
  - Uføreeerstatning hvis mer enn 40% varig arbeidsufør i to år
  - Psykologisk førstehjelp (kostnader ved inntil ti behandlinger)



# Yrkesskedeforsikring 1

- Obligatorisk (pliktig) forsikring for arbeidsgivere i forhold til ansatte
- Egen lov
- Arbeidsgiver: Den som har noen i sin tjeneste
- Arbeidstaker: Den som gjør arbeid eller utfører verv i arbeidsgivers tjeneste
- Forsikringen dekker skader/sykdom arbeidstaker påføres i arbeid på arbeidsstedet i arbeidstiden

# Yrkesskedeforsikring

- Forsikringen gir rett til dekning av:
  - Lidt tap
  - Tap i fremtidig erverv
  - Utgifter som skaden medfører i fremtiden
  - Menerstatning
- Mulighet for tilleggsdekninger i utstrekning (reise, fritid) og beløp
- Problem i reindriften: Er drengen arbeidstaker eller selvstendig næringsdrivende?

# Transportforsikring

- Transportforsikring kan omfatte ulike forhold
- Skade på og tap av egne gjenstander som fraktes med bilen
- Godsansvar: ansvar for skade på eller tap av gjenstander som tilhører andre og som fraktes med bilen
  - Viktig spørsmål: Kan jeg i det hele tatt bli ansvarlig?
    - Forholdet til veifraktloven

# Bilansvarsforsikring

- Pliktig forsikring, bygger på reglene i bilansvarsloven
- Omfatter skade på utenforstående tredjemann («skade som motorvogn gjer»)
  - Dekker ikke skade på gjenstander som fraktes med bilen
- Mulighet for tilleggsdekninger (ansvar knyttet til bilen og som faller utenfor bilansvarsloven)

# Kaskoforsikringer på bil og tilhenger

- Forsikringene kommer i to varianter
  - Delkasko
    - Dekker skader/totaltap som skyldes brann og tyveri/forsøk på tyveri
  - Kasko
    - Dekker skader/totaltap som:
      - Omfattes av delkasko
      - Skyldes kollisjon, utforkjøring, velting, annen tilfeldig ytre påvirkning

# Bedriftsansvar

- Forsikringen dekker ansvar for fysiske skader på personer eller ting

# Enkelte generelle råd

- Pris er viktig, men ikke alt
- Fordi vilkår kan variere mellom ulike selskaper, viktig å bringe på det rene om det du er spesielt opptatt av, er dekket/ikke dekket
  - Samtidig: Behovet for å samle sine forsikringer i ett selskap
- Bruk kundekonsulentene aktivt
- Om forsikringen og selskapet er «bra», viser seg først når det oppstår et forsikringstilfelle
  - Greie oppgjør kontra diskusjoner og bråk: Hva er din og andres erfaring med selskapet?
  - Selskapets to ansikter: Ved salg av forsikring og ved oppgjør etter skade
- Vær pinlig nøyaktig med at de opplysninger du gir selskapet er riktige og blir gitt i tide
  - Gjelder både ved forsikringens start og når det er skjedd et forsikringstilfelle